

Koninklijke vluchten: het transport van paarden per vliegtuig

Paarden en vliegtuigen, deze combinatie is wellicht niet vanzelfsprekend, maar in de wereld van topsport, handel en fokkerij is luchttransport onmisbaar. Jaarlijks vertrekken er vanaf Schiphol ongeveer 5500 paarden naar bestemmingen over de hele wereld. Onderweg naar hun nieuwe eigenaar, een belangrijke internationale wedstrijd zoals de Olympische Spelen, of een fokkerij waar ze deel uitmaken van de volgende generatie. Hun reis door de lucht vereist zorgvuldige planning en gespecialiseerde aandacht. Naast logistieke uitdagingen spelen ook gezondheidsaspecten een cruciale rol. De paarden moeten voldoen aan strenge veterinaire eisen om verspreiding van ziektes te voorkomen. Maar hoe verloopt zo'n luchttransport precies? En welke voorbereidingen zijn er nodig om paarden veilig, gezond en comfortabel op hun bestemming te krijgen? In dit artikel duiken we in op de fascinerende wereld van het paardenvervoer per vliegtuig¹.

Geschreven door Lieve Klomp,
Bachelordiploma Diergeneeskunde

Hoe vliegen paarden? Een logistieke uitdaging

Het vervoer van paarden per vliegtuig is een complex en zorgvuldig georganiseerd proces waarbij het welzijn van de dieren altijd voorop staat. Paarden arriveren meestal per vrachtwagen of vliegtuig bij het Schiphol Animal Centre, waar ze worden gestald en verzorgd door speciaal opgeleide verzorgers. Deze verzorgers begeleiden de paarden tot aan het vliegtuig, waarna grooms

het overnemen. Deze grooms vliegen mee als persoonlijke begeleiders van de paarden en houden continu toezicht op hun gezondheid en welzijn tijdens de vlucht¹.

Paarden worden vervoerd per cargo vliegtuig. Voor het luchttransport maken grote luchtvaartmaatschappijen zoals Emirates SkyCargo en Lufthansa Cargo gebruik van speciaal uitgeruste vrachtvliegtuigen en ervaren personeel. Naast de reguliere vluchten wordt er ook regelmatig gebruikgemaakt van

chartervluchten. Deze charters zijn vooral populair bij het vervoeren van grotere groepen paarden naar bijvoorbeeld een internationaal evenement². In het vliegtuig worden paarden vervoerd in speciale stalcontainers die kunnen

worden verdeeld in één tot drie stallen, afhankelijk van het aantal paarden en de wensen van de eigenaar. Net als bij mensen zijn er verschillende 'klassen' voor het vliegen met paarden: economy, business en first class. Het belangrijkste verschil tussen deze klassen is de beschikbare ruimte. In een economy box kunnen drie paarden samen reizen, in business zijn dat er twee, en in first class heeft een paard een hele box voor zichzelf. De catering aan boord is voor alle paarden gelijk en bestaat uit water en hooi. Eventueel kan dit worden aangevuld met krachtvoer, slobber en elektrolyten. Hoe een paard vliegt bepaalt (en betaalt) de eigenaar^{1, 3, 4}.

internationaal erkende standaard die voorschrijft aan welke eisen containers moeten voldoen, hoe dieren moeten worden behandeld, en welke documenten verplicht zijn bij het luchttransport van levende dieren^{5, 6}. Binnen de Europese Unie gelden aanvullende en vaak strengere regels. De Transportverordening (Verordening (EG) Nr. 1/2005) stelt eisen aan onder meer reistijden, rustperiodes, de inrichting van het transportmiddel en de behandeling van paarden tijdens het transport⁷.

Paarden die vanuit Nederland worden getransporteerd naar het buitenland moeten voorzien zijn van een paspoort en chip, geregistreerd staan in het landelijke identificatie- en registratiesysteem (I&R) van de RVO. Ook moeten paarden zijn aangemeld op de verblijfslocatie, het zogeheten UBN (Uniek Bedrijfsnummer)⁸. Voor het vervoer van paarden tussen EU-landen is een diergezondheidscertificaat verplicht, dat wordt geregistreerd in het TRACES-systeem. Dit certificaat is tien dagen geldig en alleen bedoeld voor direct transport naar de bestemming. Binnen 48 uur na de veterinaire

Wetgeving, internationale afspraken & ziektepreventie

Het vervoer van paarden per vliegtuig is gebonden aan een uitgebreid pakket aan regels en internationale afspraken, die zijn ontworpen om het dierenwelzijn te waarborgen en de verspreiding van besmettelijke ziekten te voorkomen. Wereldwijd geldt het reglement van de International Air Transport Association (IATA), een organisatie die ruim 340 luchtvaartmaatschappijen

vertegenwoordigt. De IATA heeft de Live Animals Regulations (LAR) opgesteld, een

Figuur 1. Illustratie paardengeneeskunde

Bron. freepik.com

keuring moet het paard vertrekken, en bij terugkeer naar Nederland is een nieuw certificaat vereist. Voor wedstrijdpaarden met een FEI-paspoort kan een certificaat voor dertig dagen worden aangevraagd, waarmee het paard mag doorreizen naar meerdere bestemmingen en weer terug naar Nederland. Voor transport naar buiten de EU is een veterinair certificaat nodig, dit bevestigt dat het paard gezond is en voldoet aan de vaccinatie-eisen van het bestemmingsland^{8, 9, 10}.

Naast de administratieve eisen zijn er ook strikte import- en exportregels, quarantaineverplichtingen en hygiënemaatregelen. Als een paard geëxporteerd wordt naar een land buiten de EU, moet een paard vaak een pre-export quarantaine ondergaan. In deze periode wordt het paard door de dierenarts van de NVWA geobserveerd en beoordeeld¹¹. In zo'n isolatieperiode worden paarden getest voor verschillende ziektes zoals equine infectieuze anemie, equine rhinopneumonitis

en equine virale arthritis¹². De specifieke regels verschillen per land en zijn ook afhankelijk van het land van herkomst van het dier. Om uitbraken van dierziekten binnen de EU te voorkomen, is de Europese Diergezondheidsverordening (Animal Health Regulation, AHR) van kracht, die het traceren en bestrijden van dierziekten regelt¹³. Tijdens het transport zelf gelden hoge hygiënestandaarden: vliegtuigen en stalcontainers worden grondig gereinigd en gedesinfecteerd, dieren worden waar mogelijk gescheiden vervoer, en aan boord zijn altijd verzorgers of zelfs een dierenarts aanwezig om het welzijn van de paarden te monitoren. Stress en gezondheidsproblemen worden continu in de gaten gehouden^{1,6,7}. Bijna alle paarden mogen vliegen, mits ze gezond zijn; dit

Figuur 2. Paarden op vliegtransport

Bron. horse-transport.nl

geldt ook voor drachtige merries tot 300 dagen na dekking en veulens vanaf 145 dagen oud, mits ze minstens zeven dagen voor vertrek gespeend zijn en aan de hand kunnen wandelen¹⁴.

factoren, waaronder de afstand, het aantal paarden, de gekozen klasse, benodigde documenten en eventuele extra services zoals quarantaine of veterinaire begeleiding. Hoewel er variaties mogelijk zijn, lopen de kosten per paard al snel op van enkele duizenden tot tienduizenden euro's. Toch is luchttransport vaak de enige realistische keuze wanneer snelheid, veiligheid en het welzijn van het paard centraal staan^{14, 15}.

Wat kost dat dan?

Wie denkt dat vliegtickets voor mensen prijzig zijn, zal schrikken van de kosten voor paardentransport per vliegtuig. De prijs hangt af van diverse

Referenties

1. *Hoe vliegen paarden?* (2023, 7 februari). Geraadpleegd op 1 april 2025, <https://www.schiphol.nl/nl/blog/hoe-vliegen-paarden/>
2. *Horse transportation & grooms.* (z.d.). Geraadpleegd op 2 april 2025, <https://www.ecsams.nl/horse-transportation-en-grooms>
3. Blog: *Vliegen met paarden, wat je nog niet wist!* (2018, 18 juni). Geraadpleegd op 1 april 2025, <https://www.bitmagazine.nl/nieuws/nieuws/84698/blog-vliegen-met-paarden-wat-je-nog-niet-wist>
4. *Hoe houden we onze paarden gezond en fit tijdens lange reizen.* (2023, 23 maart). Geraadpleegd op 16 mei 2025, <https://philippaerts.be/nieuws/hoe-houden-we-onze-paarden-gezond-en-fit-tijdens-lange-reizen>
5. *About us.* (z.d.). Geraadpleegd op 12 mei 2025, <https://www.iata.org/en/about/>
6. *Live Animals Regulations (LAR).* (z.d.). Geraadpleegd op 12 mei 2025, van <https://www.iata.org/en/publications/manuals/live-animals-regulations/>
7. Web, K. (2025, 1 april). *Transportverordening: Verordening (EG) 1/2005.* Vervoer van Levende Dieren | NVWA. Geraadpleegd op 12 mei 2025, van <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/vervoer-levende-dieren/transportverordening>
8. *Met mijn paard naar het buitenland.* (z.d.). Geraadpleegd op 12 mei 2025, van <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/paarden/met-mijn-paard-naar-het-buitenland>
9. *Diergezondheidscertificaat voor een paard aanvragen.* (z.d.). Geraadpleegd op 12 mei 2025, <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/paarden/diergezondheidscertificaat-voor-een-paard-aanvragen#anker-4-hoe-lang-is-het-traces-certificaat-geldig>

10. *Diergezondheidscertificaat voor een paard aanvragen*. (z.d.-b). Geraadpleegd op 12 mei 2025, <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/paarden/diergezondheidscertificaat-voor-een-paard-aanvragen>
11. *Pre export quarantaine* (z.d.). Geraadpleegd op 16 mei 2025, <https://www.horsehotelholland.nl/quarantaine-en-certificeren/#:~:text=Pre%20export%20quarantaine,-Van%20de%20hele&text=Dit%20betekent%20dat%20er%20veel,en%20gezondheidsstatus%20van%20het%20paard>.
12. NVWA T&I, T. E. (2025). Exportinstructie paarden naar China. In *NVWA T&I*. Geraadpleegd op 16 mei 2025, <https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/export/veterinair/ks-documenten/landeneisen/prduv-10-china-paarden/PRDUV-10+1.3.6+China+paarden.pdf>
13. *Diergezondheidsverordening (AHR)*. (z.d.). Geraadpleegd op 12 mei 2025, <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/dierziekten/hoe-bestrijden-wij-een-dierziekte/diergezondheidsverordening-ahr>
14. *Direct de juiste informatie - FAQ - European Horse Services*. (z.d.). Geraadpleegd op 12 mei 2025, <https://ehs.be/faq/>
15. *Dure renpaarden vliegen first class (2014, 7 juli)*. Geraadpleegd op 12 mei 2025, <https://www.nd.nl/nieuws/economie/907258/dure-renpaarden-vliegen-first-class#:~:text=Net%20als%20passagiers%20kunnen%20paarden,euro%20voor%20een%20enkeltje%20Amerika>.